

Poslovno poročilo za I. 2012

I. Osnovna predstavitev in usmeritve zavoda

Lutkovno gledališče Ljubljana je osrednje slovensko lutkovno gledališče, ki izvaja lutkovne in dramske predstave za otroke, mladino in odrasle. Pretežna usmeritev javnega zavoda so mlade publike.

Javni zavod je bil ustanovljen l. 1948, delo gledališča pa temelji na stoletni tradiciji slovenskega lutkarstva. Gledališče deluje na šestih prizoriščih, na sezono oz. leto pripravi do 10 novih predstav, letno odigra preko 700 predstav, gostuje v Sloveniji in tujini.

Organizira 2 festivala, ki se odvijata vsaki dve leti (vsako leto eden).

Izvaja programe kulturnega izobraževanja za otroke in mladino.

Eden ključnih ciljev LGL je spodbuditi interes različnih ciljnih skupin za lutkovno umetnost in afirmacija lutkarstva v okviru uprizoritvenih umetnosti in kulture nasploh.

Med pomembne naloge LGL sodi tudi kulturna vzgoja občinstva, v okviru katere med posebne poudarke sodi afirmacija lutk in gledališča med najstniško publiko.

Na podlagi navedenih aktivnosti se mora Lutkovno gledališče Ljubljana uveljaviti in utrditi svoje mesto kot osrednja slovenska referenčna ustanova za področje uprizoritvenih umetnosti za otroke in mlade, s tem pa tudi ena najpomembnejših za področje kulturne vzgoje. Na področju lutkarstva mora utrjevati osrednje mesto v Sloveniji in širši regiji z aktivno vlogo v strokovnih in stanovskih pobudah, projektih mreženja in izmenjav, s krepitvijo standardov kakovosti in z okrepljeno afirmacijo mednarodnega festivala Lutke.

II. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega zavoda

Delovanje LGL bistveno opredeljujeta naslednji pravni podlagi:

- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Lutkovno gledališče Ljubljana Ur. l. RS, št. 116/2008 (spremembi Ur.l.RS št. 8/2010 in št. 55/2012),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) Ur.l. RS, št. [96/2002](#), (spremembe Ur.l. RS, št. [123/2006-ZFO-1](#), [7/2007](#) Odl.US: U-I-35/04-11, [53/2007](#), [65/2007](#) Odl.US: U-I-276/05-11, [77/2007-UPB1](#), [56/2008](#), [94/2009](#) Odl.US: U-I-278/07-17, [4/2010](#), [20/2011](#), 100/2011), po vsebinski plati pa strateški dokumenti:
- Resolucija o Nacionalnem programu za kulturo 2008–2011 - Ur. l. RS 35/2008 (sprememba ReNPK0811-A [Ur. l. RS, št. 95/2010](#)) in
- Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2012–2015 in
- Poslovni in programski razvoj Lutkovnega gledališča Ljubljana za obdobje 2011-2015.

Poleg naštetega opredeljuje delovanje LGL še vsa zakonodaja, ki ureja javni sektor in delovanje javnih zavodov.

III. Dolgoročni cilji

Dolgoročni cilji zavoda so skladni z usmeritvami dokumentov lokalne in nacionalne kulturne politike, zapisani v so v dokumentu Poslovni in programski razvoj Lutkovnega gledališča Ljubljana za obdobje 2011-2015 in se osrediščajo v smeri kakovosti produkcije, prepoznavnosti delovanja in optimizacije delovnih procesov.

*Kraljestvo
domišljije*

Poglavitni poslovni cilji zavoda so dostopnost, homogenost delovanja zavoda, utrditev pomena LGL kot osrednje lutkovne ustanove in centra za uprizoritvene umetnosti za otroško in mladinsko publiko, razvoj projektov neformalnega izobraževanja in kulturne vzgoje ter sodelovanje s sorodnimi akterji. Ob tem se zavod zavezuje povečati obseg lastnih prihodkov in sofinanciranja s strani EU.

IV. Letni izvedbeni cilji

Letni izvedbeni cilji so bili potrjeni na Seji sveta zavoda 3. 8. 2012 (po sprejemu rebalansa državnega proračuna). LGL si je v letnih ciljih zastavilo program, ki smo ga v celoti in v predvidenih rokih realizirali.

Napovedani kazalniki za I. 2012 (iz programskega načrta)

Kazalci:	načrt	izvedba
število premier:	10	10
število ponovitev naslovov iz prejšnjih sezon (št. naslovov):	29	35
število vseh predstav (izvedbe premier in ponovitev):	730	721
število vseh obiskovalcev:	110.000	107.996
število prodanih vstopnic:	108.000	92.235
število gostovanj po Sloveniji in v zamejstvu:	70	97
število mednarodnih gostovanj (brez zamejstva):	10	42

V. Ocena uspeha realizacije programa

1. Premiere, obnovitve in ponovitve predstav iz prejšnjih sezon:

PREMIERE V LETU 2013

Maja Kunšič: VSI DRUGAČNI, VSI ČUDNI
Režija: Maja Kunšič
Lutkovna predstava
Premiera 19. januar 2012, Mali oder LGL

Tamara Matevc: ZLATI ŠUS
Režija: Marko Čeh
Dramska predstava
Premiera 29. februar in 1. marec 2012, Tunel

Aleksander Sergejevič Puškin: SNEGULJČICA IN SEDEM VITEZOV
Režija: Saša Jovanović
Lutkovna predstava
Premiera 8. marec 2012, Veliki oder LGL

Po motivih Georga Büchnerja: LEONCE IN LENA
Režija: Ivana Djilas
Dramska predstava
Premiera 10. maja 2012, Šentjakobski oder LGL

*Kraljestvo
domišljije*

LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
LJUBLJANA

George Orwell – Andrej Rozman Roza: ŽIVALSKA FARMA

Režija: Vito Taufer

Lutkovna predstava

Premiera 26. aprila 2012, Veliki oder LGL

Matija Solce: LUKNJA

Režija: Matija Solce

Lutkovna predstava

Premiera: 11. september 2012, Tunel

Fran Saleški Finžgar – Eka Vogelник: MAKALONCA

Režija: Eka Vogelnik

Lutkovna predstava

Premiera: 27. september 2012, Veliki oder LGL

Saša Eržen: TI LOVIŠ!

Režija: Silvan Omerzu

Lutkovna predstava

Premiera: 8. november 2012, Mali oder LGL

Koprodukcija z Umetniškim društvom Konj

Igor Bojović: OBUTI MAČKON

Režija: Dušan Jovanović

Dramska predstava

Premiera: 15. november 2012, Oder pod zvezdami

Prva premiera v letu 2012 je bil domišljen in duhovit avtorski prvenec Maje Kunšič *Vsi drugačni, vsi čudni*. Predstava, uprizorjena brez besed, ki je namenjena najmlajšim gledalcem in v kateri se prepletajo dramska igra, lutke, veščine odrskega mima in cirkuški elementi, je navdušila tudi selektorje mednarodnih lutkovnih festivalov. Konec maja 2012 je gostovala na Tallinn Treff festivalu v Estoniji, novembra pa na Reviji lutkovnih gledališč na Reki.

V Tunelu LGL je bila konec novembra krstno uprizorjena monodrama za mladino *Zlati šus* avtorice Tamare Matevc. Predstava (v režiji Marka Čeha ter izvrstni izvedbi igralke Ane Hribar) odpira vprašanja zasvojenosti z drogami med mladimi – na zelo neposreden način pokaže, kaj droge so in kakšne so lahko njihove posledice. Gledališki kritiki so jo ocenili kot pretresljivo umetniško doživetje, med najstniki, njihovimi starši in učitelji je vzbudila veliko zanimanja, med različnimi strokovnjaki iz področja prventive na področju rabe in zlorabe drog pa je odprla veliko polemičnih vprašanj. V Lutkovnem gledališču Ljubljana se zavedamo, da predstave s problemsko tematiko zahtevajo ustrezno refleksijo, zato v sodelovanju z Drogartom po vsaki organizirani predstavi za šole pripravljamo pogovore z ustreznimi strokovnjaki. Predstava je uvrščena v spremljevalni program Tedna slovenske drame v Kranju (marec 2013).

Konec marca 2012 je v režiji Saše Jovanovića na Velikem odru zaživela *Sneguljčica in sedem vitezov*, lutkovna priredba Puškinove *Pravljice o mrtvi carični in sedmih vitezi*. Ena najbolj priljubljenih klasičnih pravljic tokrat navdušuje z rimami, žlahtno rusko folkloro ter domiselno likovno podobo lutk različnih lutkovnih tehnike avtorice Barbare Bulatović.

Lutkovna predstava za mladino in odrasle *Živalska farma* Georgea Orwella, ki jo je za tokratno uprizoritev aktualiziral Andrej Rozman Roza (predstavo podpisujejo tudi drugi vrhunski in večkrat nagrajeni slovenski

*Kraljestvo
domišljije*

ustvarjalci: Vito Taufer, Barbara Stupica, Mitja Vrhovnik Smrekar), je produkcijsko največja lutkovna predstava v letu 2012. Kritik Slavko Pezdir je ob premieri zapisal, da velja „predstavo v repertoarnem in izvedbenem pogledu oceniti za zadetek v polno“. Mimične lutke in javajke v likovni podobi Barbare Stupice živijo v odlični igralski interpretaciji ter virtuozni animaciji skoraj v celoti zasedenega lutkovnega ansambla. Predstava je bila uvrščena na LUTKE 2012 in na mednarodni festival gledališč v Kerali, vendar izvedba tako na enem kot na drugem festivalu ni bila mogoča. Predstava je uvrščena na Dneve komedije v Celju (marec 2013) in na enega najpomembnejših mednarodnih lutkovnih festivalov v Charleville-Meziersu v Franciji (september 2013).

Sezono 2012/2013 je zaključila še ena predstava za mladino, ki je po 176 letih še vedno zelo aktualna. Leonce in Lena, ki gledalce nagovarja s sodobnimi urbanimi elementi (grafiti, stripi, video ter različne glasbene zvrsti), se v priredbi Tatjane Doma in režiji Ivane Djilas sprašuje o položaju današnjih mladih v družbi ter njihovih možnosti izbire. Kritike so izpostavile predvsem „množico bistroumnih odrskih domislic in aktualnih sporočil, s katerimi je režiserka napolnila sleherni prizor, ne da bi s tem opazneje rahljala enovitost celote.“

V okviru festivala LUTKE 2012 je bila premierno izvedena priredba lutkovnega kabareta za odrasle *Luknja*, v režiji Matije Solceta, enega najobetavnejših slovenskih lutkarjev. Kot nadrealistična sonata združuje predmetno, lutkovno in igrano gledališče ter ščepec kabareta in groteske. Ton, svetloba, beseda in gib so v predstavi enakovredni impulzi, ki na principu glasbene logike osmislijo celoto. Predstavo označujejo „bravurozna animacijska virtuoznost izvajalcev“ ter „iskrivo humorne in ironične režijske domislice“. „Protagonisti živahnega dogajanja so nas domišljeno ter vrhunsko izvedeno popeljali na čarobno pravljичno popotovanje, polno duhovitih asociativnih in domišljjskih izzivov tako po likovni kot tudi po zvočni in glasbeni plati“ (Delo, Slavko Pezdir).

Predstava je v letošnjem letu uvrščena na festival Talin Treff v Talinu (Estonija) in festival Pierrot v Stari Zagori (Bolgarija).

Z marionetno lutkovno uspešnico *Makalonca* obeležujemo 50. obletnico smrti pisatelja Frana Saleškega Finžgarja in 140-letnico rojstva arhitekta Jožeta Plečnika. Ob tej priložnosti smo skupaj z založbo Miš izdali slikanico *Makalonca* s fotografijami iz predstave avtorja Žiga Koritnika. Predstavo odlikuje tekoča Finžgarjeva beseda, ljudska motivika ter izvrstna animacija različnih lutkovnih tehnik (od marionet do javajk), ki na domiselnem prizorišču, predstavljenem kot slikovit lutkovni »stroj«, ustvarijo barvito in magično pripoved o ljubezni med cesarično Makalonco in kraljevičem Petrusom. Iz zakladnice slovenskega ljudskega pripovedništva.

Najmlajšim gledalcem (otrokom od 2. leta dalje) namenjamo slovensko lutkovno noviteto *Ti loviš!*, ki jo uvrščamo med majhne, preproste, gostovalne predstave iz kovčka. Duhovito besedilo je prav za lutkovni oder zapisala pisateljica mlajše generacije Saša Eržen, ki se je s slikanico *Tista o bolhah* letos uvrstila med pet finalistov za nagrado izvirna slovenska slikanica. *Ti loviš!* je likovno izčiščena, glasbeno navdušujoča, igriva in dinamična predstava celovitega lutkovnega umetnika Silvana Omerzuja. Na preprosto sestavljenem odru z lesenimi lutkami in rekviziti se pred gledalci odvijeta napeta in prav do konca zanimiva tekma med sosedoma, ki postaneta prijatelja.

Vsebinsko, žanrsko in avtorsko raznovrstno leto 2012 smo zaključili s pravim dramskim spektaklom. Slovensko noviteto *Obuti mačkon*, srbskega dramskega pisca Igorja Bojovića, je odlično prevedel Milan Jesih. S številčno ekipo (v celoti zaseden dramski ansambel dopolnjujejo še zunanji gostje) so ga na Odru pod zvezdami pripravili „stari gledališki mački“: režiser Dušan Jovanović, scenografka Meta Hočevar, kostumografka Jelena Proković in avtor glasbe Drago Ivanuša. *Obuti mačkon* je vsekakor predstava, ki se uvršča med klasike Lutkovnega gledališča Ljubljana.

*Kraljestvo
domišljije*

2. Ponovitve predstav

LGL je v l. 2012 zaradi povpraševanja igralo več naslovov iz prejšnjih sezon, kot jih je napovedalo, vseeno pa uspešno krčimo repertoar, da ne bi bil z obsežnostjo preveč obremenjujoč. Ob povpraševanju je ključ izbora predvsem skrb za kakovostno ponudbo in optimalno zasedenost kolektiva. Najmanjšo izrabo imajo predstave za odrasle, ki jih obujemo pretežno pred gostovanji, še vedno se tudi trudimo vzpostaviti stalen termin ponudbe za odrasle v l. 2013 se nadejamo preboja z novo programsko profilacijo Kulturnice, v kateri načrtujemo tudi gostovanja drugih gledališč z lutkovnimi predstavami za odrasle.

3. Gostovanja po Sloveniji

Gledališče je izvedlo 97 gostovanj po Sloveniji, kar je več od načrtovanega in manj od realizacije v l.2011. Ob vzdrževanju mreže zanesljivih in stalnih odjemalcev – gledališč, kulturnih domov in centrov po Sloveniji, smo primorani usklajevati našo prisotnost po Sloveniji z obveznostmi v hiši, gostovanji v tujini in predvsem s slabšo plačilno sposobnostjo organizatorjev po Sloveniji.

4. gostovanja v tujini

V letu 2012 smo izvedli 11 gostovanj v tujini:

- 25.5. – 28.5.2012 gostovanje predstave *LOVE DOLLS* in *VSI DRUGAČNI VSI ČUDNI*, Tallinn, Estonija, Tallinn Treff Festival, NUKU Teater.
- 29.5. - 4.6.2012 gostovanje predstave *VŽIGALNIK*, Chengdu, Kitajska, 21st UNIMA Congress & International Puppet Festival.
- 10.6.2012 gostovanje predstave *ROMEO & JULIJA*, Beograd, Srbija, 10. TIBA festival, Pozorište Boško Buha.
- 7.9.2012 gostovanje predstave *ROMEO & JULIJA*, Zagreb, Hrvaška, 45. PIF festival, Međunarodni centar za usluge u kulturi.
- 17.9.2012 gostovanje predstave *ŠTIRJE MUZIKANTI*, Sofia, Bolgarija, Puppet Fair 2012, Sofia Puppet Theatre.
- 20.9. – 2.11.2012 gostovanje predstave *BESTIAIRES*, Oslo, Tromsø, Harstad, Bodø, Steinkjer, Sandnes, Kristiansand, Arendal, Skien, Larvik, Horten, Drammen, Ål, Sogndal, Førde, Nordfjordeid, Ålesund, Molde, Oppdal, Otta, Rauffos, Elverum, Jessheim, Norveška.
- 6. – 11.10.2012 gostovanje predstave *DOKTOR FAUST* in *LALANIT* ter razstave o Milanu Klemenčiču, Banja Luka, Bosna, XI. Međunarodni festival pozorišta za djecu, Dječje pozorište Republike Srpske.
- 20.10.2012 gostovanje predstave *VSI DRUGAČNI, VSI ČUDNI*, Šentjanž v Rožu, Avstrija, Kulturni in komunikacijski center.
- 9.11. – 10.11.2012 gostovanje predstave *VSI DRUGAČNI, VSI ČUDNI*, Rijeka, Hrvaška, XVII. Revija lutkarskih kazališta, Gradsko kazalište lutaka Rijeka.

Z rezultati na tem programskem segmentu smo lahko zadovoljni, presegli smo rezultate predhodnega leta, na 11 gostovanjih je bilo izvedenih kar 42 predstav. Gostovalna ekspanzija LGL se v l. 2013 nadaljuje tudi po zaslugi povečane prisotnosti na tujih odrih v l. 2012.

5. LUTKE 2012

Med 11. in 15. septembrom je v Ljubljani potekal 11. Mednarodni lutkovni festival LUTKE 2012, ki ga že dvajseto leto organizira Lutkovno gledališče Ljubljana. Programski selektorji Ajda Rooss, Jan Zakonjšek in Branko Hojnik so med 130 prijavljenimi predstavami izbrali 24 najboljših predstav iz Izraela, Francije, Španije, Grčije, Češke, Nizozemske, Švice, Kanade, Italije, Srbije in Slovenije, ki so se v petih dneh predstavile na različnih prizoriščih Lutkovnega gledališča Ljubljana (Veliki oder, Mali oder, Oder pod zvezdami, Šentjakovski oder, Kulturnica in Tunel), v Mini teatru, na ljubljanskem gradu ter po ljubljanskih ulicah. Festival so popestrile različne lutkovne delavnice, razstave, inštalacije, pogovori z ustvarjalci in ulične lutkovne akcije.

V okviru festivala je bila organizirana tridnevna mojstrska marionetna delavnica *Logika gibanja* za igralce, lutkarje in lutkovne tehnologe, ki jo je vodil britanski mojster marionete Stephen Mottram.

*Kraljestvo
domišljije*

LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
LJUBLJANA

Na Krakovskem nasipu, ljubljanski galeriji na prostem, si je bilo mogoče ogledati čudovite pravljичne podobe Klemenčičevih lutk, ujetih v metuljnico fotografskega objektivna Žiga Koritnika, v Informacijski pisarni Mestne občine Ljubljane (Mačkova 1) pa je bil na ogled postavljen del ohranjenih dragocenosti Klemenčičeve zapuščine. Med festivalom so bile na ogled tudi tri lutke *Udarne brigade* Antona Ingoliča, otvoritvene predstave Mestnega lutkovnega gledališča (danes Lutkovno gledališče Ljubljana) iz leta 1948, ki jih je v sodelovanju z restavratorskim centrom in oddelkom za restavratorstvo na ljubljanski ALU konzervirala absolventka restavratorstva Zala Kalan. Novost letošnjega festivala so bile *Lutke na filmskem platnu* v sodelovanju s Slovensko kinoteko (Retrospektiva slovenskega lutkovnega filma, prvi slovenski celovečerni barvni film z lutkami *Zvezdica Zaspanka*, češkoslovaški celovečerni lutkovni film *Sen kresne noči* – ob 100. obletnici rojstva enega največjih mojstrov animiranega lutkovnega filma Jiřija Trnka, izbor najboljših filmov z mednarodnega filmskega festivala StopTrik Maribor). V času festivala smo organizirali posvet za festivalske direktorje in selektorje pomembnejših evropskih lutkovnih festivalov, v okviru katerega smo predstavili naše gostovalne produkcije ter mrežo lutkarskih centrov NEECPA (sedež v Tallinnu).

6. Skrb za razvoj lutkarske stroke

LGL je v okviru festivala LUTKE 2012 organizirala tridnevno mojstrsko marionetno delavnico *Logika gibanja* za igralce, lutkarje in lutkovne tehnologe, ki jo je vodil britanski mojster marionete Stephen Mottram, delavnice se je udeležil pretežni del igralskega ansambla, ki smo jim omogočili tudi usposabljanje na delavnicah lutkarja Nevilla Tranterja v Mini Teatru.

Ponosni smo tudi na proces priprave lutk za koprodukcijsko predstavo *Bestiaires* (Rijksteater Oslo, Kilden Kristiansand, Duda Paiva Company). V aprilu 2012 je LGL gostilo 3 tuje mojstre iz Nizozemske in Norveške, ki so z Jožetom Lasičem skupaj izdelovali lutke v človeški velikosti iz posebne pene. Bistven rezultat skupnega dela niso zgolj fascinantne lutke temveč tudi dragocena izmenjava izkušenj in vzpostavitev trajne možnosti sodelovanja med ustvarjalci.

7. Nagrade v l. 2012

Lutkovno gledališče Ljubljana je v letu 2012 prejelo kar nekaj nagrad na mednarodnih festivalih.

LALANIT

XI. Međunarodni festival pozorišta za djecu, Dječje pozorište Republike Srpske, Banja Luka, Republika Srbska, 2012

Nagrada luni Ornik za avtorski projekt Lalanit

DOKTOR FAUST

XI. Međunarodni festival pozorišta za djecu, Dječje pozorište Republike Srpske Banja Luka, R. Srbska, 2012

Nagrada za ohranjanje gledališke tradicije

ROMEO & JULIJA

10. TIBA festival, Beograd, Srbija, 2012

Grand prix (Velika nagrada)

VŽIGALNIK

21st UNIMA Congress & International Puppet Festival, Chengdu, Kitajska 2012

Nagrada Iztoku Hrgi za kostumografijo

8. Ponudba abonmajev

V LGL se močno zavedamo pomembnosti kulturne vzgoje otrok ter mladostnikov in prav gotovo k temu lahko dodatno pripomorejo tudi abonmaji. Z bogato abonmajsko ponudbo želimo motivirati starše, da bodo skupaj z otroki hodili na predstave ter mladostnike h kakovostnejšemu preživljanju prostega časa. To nam odlično

*Kraljestvo
domišljije*

uspeva, saj se je vpis v primerjavi z lansko sezono povečal kar za 60%. K porastu so prav gotovo pripomogli novi promocijski prijemi, raznovrstna in kvalitetna ponudba ter finančna dostopnost, ki v znesku 20 evrov omogoča ogled kar šestih gledaliških in filmskih dogodkov. Vsi abonmaji nastajajo v sodelovanju s Kinodvorom, ki našo lutkovno in dramsko ponudbo razširjajo s filmskimi novostmi.

Z abonmaji LGL nagovarjamo različne starostne skupine: z majhnimi, intimnimi predstavami omogočamo tako prva srečanja z gledališkim svetom (Prva srečanja z lutkami 3+); z biseri iz domače in tuje otroške književnosti (Klasične pravljice, 4+) ter novitetami sezone (Novo za radovedno sovo, 5+) razveseljujemo naše najbolj zvesto občinstvo; novost letošnjega leta je abonma Prov hudo, za otroke od 8. leta dalje; najstnikom je namenjen abonma DVAnaNAJST; najtežje dosegljivo starostno stopnjo – mladostnike do 25. leta – pa v magijo kulture vabimo s KUL abonmajem (Abonma „Kultura, Umetnost, Ljubljana“). V sezoni 12/13 pri njegovi pripravi ohranjamo zavezništvo petih javnih zavodov v projektu (Kino Šiška, Kinodvor, Slovensko mladinsko gledališče, Mestno gledališče ljubljansko in LGL), v letošnjem letu pa se je aktivno k sodelovanju vključila še nevladna organizacija zavod Bunker s Staro mestno elektrarno (DJ koncert Jimmy Barka Experience). Razveseljuje nas, da je lansko število abonentov v letošnjem letu naraslo, še vedno pa se večja tudi število »sledilcev« FB strani KUL abonmaja, ki na nek način postaja promocijska platforma kulture za mlade.

9. Sodelovanje z nevladnimi organizacijami in sorodnimi akterji

LGL je bilo v l. 2012 močno vpeto v širše okolje, od partnerstev z NVO je bila ena odmevnejših akcij festival Godibodi (Zavod Celinka), ki je v pretežni meri potekal na Odru pod zvezdami, v sodelovanju s Pripovedovalskim varietejem smo izvajali program Pripovedovalske šole in sredine pravljичne urice. Bilo je nekoč in je še danes v naši Knjigarni Zvezdice Zaspanke, izvajali smo standardno pomoč festivalom Ane Monro in Cirkusa Buffeto, na Odru pod Zvezdami pa se zvrstilo precej prireditev v sodelovanju z različnimi nevladnimi organizacijami. V pričetku leta smo pomagali rojstvu zahtevne študijske produkcije AGRFT Potohodec (rež. Zala Sajko, Veliki oder LGL), plod sodelovanja iz l. 2011 lutkovno produkcijo »Lobanja, ki je žrla ljudi« pa smo ponavljali v Kulturnici LGL, kjer je doživela ljubljansko premiero tudi predstava V prelomu (rež. Andrej Jus, produkcija E.P.I.Center in LGMB) in Vzemi me v roke (rež. Evald Flisar, produkcija Slovensko komorno gledališče). Lutkovno gledališče je utrjevalo vezi v okviru mednarodnih povezav in se uspela v mednarodnih partnerstvih prijaviti s 4 projekti na razpis za EU sredstva Culture. Tudi dosedanji, z evropskimi sredstvi podprt, projekt Small Size doživlja prepород, v katerem igra LGL pomembno vlogo.

10. Neformalna izobraževanja za otroke in mlade

V Lutkovnem gledališču Ljubljana ponujamo kar nekaj raznovrstnih, ekonomsko dostopnih (20 evrov na mesec) programov, ki otrokom in mladostnikom omogočajo različne možnosti lastnega ustvarjanja. *Lutkovni klubi* za otroke in starše so prav gotovo že stalnica sobotnega dopoldanskega dogajanja v LGL, ko po ogledu predstave otroci skupaj s starši izdelajo enostavno lutko in pri tem spoznavajo osnove lutkovne tehnologije in animacije. Z letošnjim letom smo razpisali kar nekaj novih programov, ki so naleteli na zelo pozitiven odziv. Največ zanimanja (15 otrok) je deležna *delavnica Zvezdice Zaspanke* (mentorica Irena Zubalič Žan), pri kateri najmlajši otroci skozi ustvarjalno domišljijo spoznavajo in razvijajo svoje likovne, govorne ter animacijske sposobnosti. *Igralsko-lutkovno šolo* obiskuje sedem otrok, ki se pod mentorskim vodstvom lutkaric Katje Povše in Lune Ornik učijo igralskih in lutkarskih veščin, za konec sezone pa pripravljajo tudi pravo lutkovno predstavo. Zaradi velikega zanimanja smo letošnje *Plesne urice* namenili najmlajšim „plesalcem“ (od 3. do 6. leta), ki z Barbaro Kanc igrivo in sproščeno raziskujejo različne možnosti gibalnega izražanja. *Delavnico oblikovanja in izdelovanja lutk* smo razpisali za najstnike, na naše presenečenje pa se je nanjo odzvalo šest "starejših" tečajnic, ki želijo svoje osnovno vzgojiteljsko lutkovno znanje nadgraditi s poglobljenimi teorijami posameznih lutkovnih tehnik ter njihovem oblikovanju. Njihovo znanje bo ob koncu sezone dopolnjeno tudi s preprostimi animacijskimi vajami pod vodstvom Braneta Vižintina. Že drugo leto pa LGL gosti tudi Pripovedovalsko šolo (v sodelovanju s Pripovedovalskim varietejem), ki slušatelje seznanja z osnovnimi pripovedovalskimi veščinami.

11. Investicijsko vzdrževanje in nakup opreme

*Kraljestvo
domišljije*

V l. 2012 nam je ustanovitelj namenil sredstva v višini 180.000,00 € za potrebe investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme. V skladu s sprejetim programom je bil prednostni namen porabe usmerjen v zagotovitev statične sanacije objekta in senčenje Odra pod zvezdami. V razrezu porabe je bil največji vložek v objekt senčenje Odra pod zvezdami, Oder pod zvezdami pa potrebuje še nadaljnje vlaganje v opremo, ki trenutno še ne omogoča optimalnega izkoristka prostora. V okviru reševanja statike objekta je bilo izvedeno sondiranje temeljev, stropov in sten stavbe, statični izračuni in georadarske preiskave, izdelan je bil elaborat (izvajalec ZRMK).

V l. 2012 je ustanovitelj s pogodbo prenesel celotno stavbo Mestnega doma Ljubljana v upravljanje LGL, posledično je zavod izvedel precej obsežnejši program vzdrževalnih in obnovitvenih del, v l. 2012 je bilo to z omenjenimi sredstvi možno, realizacija v l. 2013 bo precej skromnejša. Objekt je ogromen in dotrajan, žal so presenečenja, s katerimi postreže, pretežno negativna.

12. Varčevalni ukrepi

LGL je že v l. 2011 izvajalo pregled vseh izdatkov in znižalo porabo praktično na vseh stroškovnih segmentih. Tako smo pričakali krizno 2012. leto že dokaj konsolidirani in se v primerjavi s porabo v l. 2011 nižanje ne odraža več – varčevanje ima svoje omejitve, obenem pa je bilo l. 2012 po programski plati bogato, prvič je celo leto obratoval Oder pod zvezdami, kar se odraža predvsem na stroških energentov. V zvezi s slednjim si obetamo prihranka po izvedbi projekta senčenja, ki vpliva ugodno na temperaturna nihanja (ustvarja toplotno izolacijo in preprečuje pregrevanje zaradi sonca).

Bistvena fronta se je odvijala na segmentu stroškov dela, kjer smo na podlagi ZUJF-a zmanjšali smo obseg zaposlenih. V redukcijo l. 2013 vstopamo tako »vitki« in bolj fleksibilni, vendar se moramo v tem letu postopno zopet okrepiti, saj smo v tem trenutku kadrovske podhranjeni na vseh segmentih izvedbe.

13. Novi poslovni podvigi

Kriza nam je v poletju 2012 speljala najemnika, založba Kres je prekinila pogodbeno razmerje in v gledališču smo se odločili, da s knjigotrško dejavnostjo zaradi zaokroženosti ponudbe naše hiše nadaljujemo. Pridobili smo soglasje dedičev Franeta Milčinskega Ježka in poimenovali novo specializirano knjigarno Knjigarna Zvezdice Zaspanke. Kakovostno ponudbo literature za otroke in mlade nam zagotavlja Založba Sanje (tudi programsko podporo) v knjigarni pa bomo zagotavljali tudi specializirano ponudbo za področje lutkarstva.

Izvedli smo postopek razpolaganja z nepremičnim premoženjem in našli najemnika za izvajanje gostinske ponudbe in tako se je v poletju odprla v bivših prostorih blagajne Slaščičarna Saprarniška. Ta v skladu z načrti zagotavlja večjo odprtost naše hiše in prinaša dodaten prihodek.

14. Ostale aktivnosti

LGL je v sklopu promocijskih priprav na sezono uspelo pripraviti nekaj novih in opaznih akcij, najbolj opazni sta bili prav gotovo oprema izložb veleblagovnice Nama in oglaševanje na avtobusih mestnega prometa, V času festivala pa smo v dogovoru s trgovci v mestnem jedru in v sodelovanju s stanovskim združenjem hrvaških lutkarjev (gostujoča razstava) opremili tudi izložbe v mestnem jedru. V vseh primerih gre za izrazito nizko proračunske (pokroviteljska sodelovanja) projekte, ki se odražajo tudi na močnem porastu vpisa abonmajev. LGL se že tradicionalno angažira v dobroteljskih aktivnostih, v drugi polovici l. 2012 smo postali partner odmevne akcije Botrstvo v Sloveniji, katere ambasador je postala Saprarniška, ki bo tudi v l. 2013 nadaljevala plemenito poslanstvo.

VI. Kazalci

Glede na poslovno okolje, smo z rezultati dela v l. 2012 lahko več kot zadovoljni. Primerjava s preteklimi leti kaže na vzdrževanje obsega na vseh poglavitnih parametrih in povečevanje na ključnih – bistveni so število

*Kraljestvo
domišljije*

LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
LJUBLJANA

gostovanj v tujini (na 11 gostovanjih 42 izvedb) in povečanje lastnih prihodkov. Odstopanje na kazalniku števila zaposlenih je odraz prilagajanja krizni situaciji in prehiteva napoved iz strategije zavoda, zato moramo v l. 2013 ta trend zaustaviti in celo obrniti.

Kazalniki realizacije - leto	2010	2011	2012
Število premier:	10	11	10
Št. ponovitev iz prejšnjih sezon (št. naslovov):	27	32	35
Št. domačih koprodukcij:	2	2	1
Št. mednarodnih koprodukcij:	0	0	1
Št. vseh javnih nekomercialnih prireditev skupaj:	821	908	1.066
Št. izvedb premiernih produkcij:	183	211	232
Št. izvedb ponovitev iz prejšnjih sezon:	562	515	489
Št. izvedb gostujočih predstav:	33	59	169
Št. ostalih javnih nekomercialnih prireditev:	43	123	206
Št. gostovanj po Sloveniji:	94	134	96
Št. gostovanj v zamejstvu:	4	3	1
Št. mednarodnih gostovanj (brez zamejstva):	7	9	11
Št. obiskovalcev vseh nekomercialnih prireditev:	115.598	115.116	107.996
Povprečna cena vstopnice:	4,24	4,19	4,5
Število prodanih vstopnic:	94.129	98.541	92.235
Število vseh zaposlenih v javnem zavodu:	61	60	55
Število zaposlenih igralcev:	24	24	22
Zasedenost zaposlenih igralcev (povprečno št. nastopov v letu):	89,3	120	111
Št. honorarnih zunanjih sodelavcev:	139	153	114
Od tega igralcev:	6	7	19
Od tega igralcev, zaposlenih v drugih javnih zavodih:	1	2	1
Višina vseh odhodkov	3.369.428	3.004.952	3.149.901
Višina izdatkov za plače	1.690.013	1.734.874	1.616.778
Višina odhodkov za avtorske honorarje	244.811	219.600	244.807,57
Višina lastnih prihodkov	470.021	549.261	582.423

VII. ZAKLJUČEK

Javni zavod je navkljub zmanjšanju javnih prihodkov izpeljal in presegel vse zastavljene programske cilje. Za nami je izrazito dinamično leto, podlage financiranja so se nam spreminjale praktično do konca leta, najbolj se dinamika odraža na kadrovskem področju.

Ocenjujem, da je zavod s potencialom, ki ga premore, na skrajnem robu zmogljivosti, v l. 2013 nas zato nujno čaka izboljšanje lastnih zmogljivosti na način krepitve in izboljšanja produkcijskih protokolov.

In ponavljam zaključni moto lanskega poročila: *Ljudje, zaposleni v gledališču, so v tem kriznem trenutku tudi edini zanesljivi potencial, na katerega lahko računamo za uspešen izhod iz obdobja recesije.*

Ljubljana, 20. 2. 2013

Uroš Korenčan, direktor

*Kraljestvo
domišljije*